

A برخه: د غوا پالنې د مدیریت پېژندګلو دوهم لوست: د شیدو(لبنياتو) د صنعت پېژندنه

د زده کونکو د زده کېي موخې او هدفونه: زده کونکي به د دي لوست په پایله کي له لاندي موخو يا هدفونو سره اشنا شي:

- ۱ د گلې يارمي د اصلاح لپاره د شیدو ورکونکو غواکانو انتخاب يا تاکنه
- ۲ د لبنياتو لپاره د مارکيټينګ(بازارموندنې) د امکاناتو روښانه کول
- ۳ د شیدو ورکونکو غواکانو د اوو عمده نسلونو پېژندګلو کومي چې د شیدو لپاره استفاده ورڅه کيري.

د لوست د تدریس لپاره وراندېز شوي وخت: ۱ ساعت

وراندېز شوي منابع يا زيرمي: لاندي منابع يا زيرمي کيدلى شي چې په دي لوست کي ګټوري واقع شي. د درسي پلان د غوره مخکي وړلو لپاره نوموري پلان په پاورپواینټ کي هم تهیه شوي دي.

Ensminger, M.E., *The Stockman's Handbook*. Danville, Illinois: Interstate Publishers, Inc., 1992.

Lee, Jasper S., *Introduction to Livestock and Companion Animals 2nd Edition*. Danville,

Illinois: Interstate Publishers, Inc., 2000.

Internet keywords: dairy, Holstein, dairy judging, milk production, dairy farm, and Dairy Herd Improvement.

د سامانونو، وسایلو، لوازم او اساسنټیاوو فهرست يا لیک لې

- د لیکلوا لپاره سپینه يا تشه ورقه يا صفحه
- د پاورپواینټ لپاره پراجکتور(غټ سودونکی)
- د پاورپواینټ سلايدونه يا صفحې روښانه سلايدونه
- د زده کونکو د کاري ورقو کاپي گاني

اصطلاح گاني : لاندي اصطلاح گاني په دي لوست کي وراندې کيري. (نوموري

اصطلاح گاني د پاورپوainت پروگرام په ۲ شميره سلайд کي په ايتاليک شكل سره بنودل شوي دي):

مصنوعي القاح	Artificial insemination (AI)	•
	غوبيني غواوي Beef	•
	كوج يا غوري Butterfat	•
	د غواگانو فرععي محصولات Cattle by-products	•
	نسلگيري Crossbreeding	•
	خشره کول Culling	•
د شيدو غواگاو د Dairy Herd Improvement (DHI)		•
رمي يا گلبي اصلاح کول		•
Out crossing		•
Pure breeding		•
د هغه خوسکي غوبينه چي له دري کالو خخه لړ عمر ولري		•

شيوه دلچسي: له يوې په زده پوری تګلاري خخه ګټه پورته تکرئ ترڅو چې زده کونکي د لوست د زده کړي لپاره اماده کړي. بنوونکي اکثره د خپلو ځانګړو ټولګيو لپاره د زده کونکو د شرایطو سره سم تګلاري تهيه او برابروي يا ترتیبوي. لاندې تګلاره کیدلی شي چې د يوې ممکنه تګلاري په ډول سره ورڅه یادونه وکړل شي: د گلبي د اصلاح په برخه کي له زده کونکو سره خبری اتری پیل کړئ. هغوي د غوبينو غواگانو په برخه کي خومره پوهېري؟ د شيدو ورکونکو غواگانو تولیدونکي په خه ډول سره خپله ګله يا رمه اصلاح کوي؟ لومړي موخي يا هدف ته پاملنہ وکړئ.

درسي محتويات يا منځ پانګي او دلوست ستراتيزی گاني

لومړي موخي يا هدف: د گلبي يا رمي د اصلاح د هخونې لپاره د غواگانو د تاکنو په برخه کي خبری اتری وکړئ.
 آټکل شوې ستونزه يا مشکل: زه د خپلې ګلبي يا رمي د اصلاح لپاره خه ډول غواگاني انتخاب کړم؟
 (د پاورپوainت ۲ شميره سلайд)

۱. د دي لپاره چې د گلبي يا رمي د اصلاح کولو لپاره د خپلې خوبني او ناخوبني ځانګړياوو پېژندلو توان ولرو تاسي بايد چې د گلبي يا رمي د اصلاح لپاره په پرليسي توګه د نسګيرۍ له تخنيکونو خخه کار واخلئ داسي چې د تنظيم شوو معیارونو د حالتونو په پام کي نیولو سره خاروي خشره او يا هم له ګلبي يا رمي نه جلا کړئ. د گلبي يا رمي د اصلاح لپاره مختلف احتمالات کیدلی شي چې په نظر کي ونیول شي
 (د پاورپوainت ۴ شميره سلайд)

A . د نسلگیری په پروگرام کي دی په دقیقه توګه ریکارډ ونیول شي. د خوراکې مصرف او د شیدو تولید له تاسې د گلې يا رمې په برخه کي مرسته کولی شي. د ریکارډ مقایسه یا پرتله کول له نورو گلو یا رمو سره هم کيدلی شي چې د شیدو تولیدونکو سره د هغې د اصلاح په برخه کي مرسته وکړي.
(د پاورپوینت ۵ شمیره سلاید)

B . خشره کردن و دور کردن دائمي حیوانات ګله شما یک طروق موثر در کاروبار شما برای مفیدیت حیوانات میباشد . بعضی از چیزهای عمدہ که پیش از خشره کردن در نظر گرفته شده میشود عبارت اند از تولید شیر ، تاریخچه تولید مثل ، عمر حیوان ، مشکلات مضمون صحی ، سلوک حیوان زیراکه بعضی از انها لگد میزند و خطرناک هستند د گلې یا رمې خخه په دائمي توګه د حیواناتو خشره کول یا لري کول ستاسي لپاره .
(د پاورپوینت ۶ شمیره سلاید)

طبعی القاح لپاره د سخوندر استعمال په عوض مصنوعی القاح کول یو بل احتمال دی چې باید په نظر کي ونیول شي. Artificial insemination (AI) یا مصنوعی القاح له یوی جلا لاري نه عبارت ده چې په هغې کي سپرم له تخمی سره په اړیکه کي کېږي . هر ګله چې مصنوعی القاح نه کار اخستل کېږي په هغې کي کيدلی شي چې له سل گونو نورو ورکونکو (donor) خخه سپرم sperm انتخاب کړل شي. تاسې کولی شي چې له مونث اولاد سره یو پلار مشاهده کړي او په هغې کي دا تعین کړئ چې کومې څانګړتیاوې په کي شتون لري چې د گلې په اصلاح کي بنایی موثر واقع شي. د مصنوعی یو له زیانونو خخه د غویمې غوا کلک نیول دي او د هغې ور د القاح لپاره ستونزمن او ډیر وخت ته اړتیا لري. د سخوندر ساتل ستاسي جنتیکي اندازه محدودوي ولاکن د وخت له ضایع کیدو نه مخنيوی کوي ځکه چې په ګله یا رمه کي د سخوندر خوشی کول تاسو د غویمتوب په تشخیص کي مرسته کوي .
(د پاورپوینت ۷ شمیره سلاید)

D . pure breeding د حیواناتو د گلې یا رمې د اصلاح لپاره د خالصو یا سوچه نسلونو پواسطه نسلگیری pure breeding کول یوه بله لاره ده. د خالصو نسلونو نسلگیری کول عبارت دي د یوه خالص نسل یوځای کول له بل خالص نسل سره. د خالصو نسلونو د نسلگیری پواسطه تاسې کولی شي چې خپله ګله یا

رمه د نیکونو (بنجینه او نارینه) د شجري په یادښت کولو سره اصلاح کري. که چيري تاسې د خالص نسل د نسلګیرۍ دا سیستم په کار وړي نو باید چې له جنیټک سره بلدتیا ولري ترڅو چې تاسې د اولاد نسل په اصلاح کي له غوره والدينو څخه استفاده وکړئ.

(د پاورپواینټ ۸ شمیره سلاید)

E . Out crossing : د غیر خالص نسل نسلګیرۍ ده چې دا هم د نسلګیرۍ لپاره یوه بله گټوره لاره ده. اوټ کراسنګ د هغه دوه نارینه او بنجینه څارويو له یوځایوالی نه عبارت دي کوم چې له عین نسل څخه نه وي. دا یوه اسانه لاره ده ترڅو چې له تاسې سره د هغه نسل په دوه رګه کولو کي مرسته وکړي کوم چې تاسې Out crossing کړي دي .

(د پاورپواینټ ۹ شمیره سلاید)

E . Cross breeding : د مختلفو نسلونو له نسلګیرۍ نه عبارت ده چې د غواوو یو نسل له بل پیژندل شوی او مشهور نسل سره یوځای کېږي د بیلکې په توګه د هولستین (Holstein) یوځای کول له جرسی (Jersey) سره. کراس بریدینګ ډېري زیاتي گټي لري لکه لور تولید او د ناروغیو په وراندې مقاومت لرل. د دې کار زیانونه دا دې چې نه شي کيدلی څاروی راجستر شي څکه چې هغه خالص نسل نه وي او همدارنګه دا ستونزمنه ده چې دا وراندېز وشي چې د هغې اولاد به څرنګه وي.

د احتمالاتو Options په برخه کي د ګلې يا رمي د اصلاح په برخه کي له TM ۱-۲ څخه کار واخلئ. دوهمه موخته يا هدف: د لبیاتو د مارکیت احتمالات تشریح او روښانه کړئ.
آټکل شوی ستونزه يا مشکل: د شیدو ورکونکو غواګانو د مارکیت لپاره ځني احتمالات کوم دي؟

۱۱ : سره له دې چې شیدي ورکونکي غواګاني د شیدو د تولید له پلوه نه پیژندل شوی دي ولی د شیدو په محصولاتو کي یو خواضافي مواد نور هم شتون لري چې له هغې څخه د شیدو غواګانو د فارم نه د ګټي اخستانې لپاره استفاده کېږي.
(د پاورپواینټ ۱۰ شمیره سلاید)

A : د دی لپاره چي شيدي د مختلفو محسولاتو په توګه تر استفادې لاندې نیول کيري. که چيري تاسې خوراکه یا غذا مقایسه کړئ نو شيدي یو له هفو خوراکو نه دی چي په مارکيت کې ډير قيمته نه دی شيدي د خوسکي له لومړي تولید نه وروسته په لاس راخي. غوا د شيدو د تولید ته دوام ورکوي که چيري تاسې هفه په ټاکلۍ وخت سره ولوشۍ او د هفې لپاره متوازنې خوراکه ورکړئ هر کله چي غوا شيدي کمي کړي نو باید چي د بیا ځل لپاره نسلګيري شي ترڅو چي بیا بچې وزیروي او ډيری شيدي تولید کړي ځنې له تولیدونکو څخه د شيدو د زیات تولید لپاره د (B G H) Bovine growth hormone ھورمون څخه استفاده کوي .

(د پاورپواینټ ۱۱ شمیره سلاید)

B : د ځوان خوسکي له غوبني نه عبارت ده چي هفه په ګله یا رمه کي د نورو حیواناتو د ځای نیونکی په توګه تر استفادې لاندې نه نیول کيري. د Veal خوسکو ته باید ځانګړي خوراکه ورکول شي ترڅو چي د غوبني رنګ یې په ګلابي روښانه رنګ سره وساتل شي. د Veal خاروي اکثره له دري میاشتو څخه لږ عمر لري او یوازې ورته شيدي د خوراکي په توګه ورکول کيري.

(د پاورپواینټ ۱۲ شمیره سلاید)

C (بیف) : د غوا له غوبني نه عبارت ده. هرکله چي یو حیوان په نسبې توګه ډير عمر ولري، د مثل تولید او تولید ستونزې ولري، نور نو گټور نه دی او باید چي حلال ځای ته ولیردول شي او له هفې نه غوبني په لاس راول شي که چير ذکر شوی اولاد د نسلګيري د پروګرام لپاره نه ساتل کيري نو له هفې څخه هم د غوبني په توګه کار اخستل کيري البتہ هفوی تر یو مودې پوري تغذیه کيري او له هفې نه وروسته د غوبني او نورو محسولاتو په منظور لکه پوستکۍ، سوم، او نورو غړو لپاره حلال ځای ته لېري .

(د پاورپواینټ ۱۳ شمیره سلاید)

D : Cattle by product د غواګانو فرعې محسولات: دا محسولات د غوا له مختلفو برخو نه جوړيري لکه جسد، غوري، هدوکي، غدي، کولمي، مغز، زره او ځنې نور ځایونه. له ځنېو محسولاتو څخه کيدلۍ شي چي د پیشوګانو او سپیانو لپاره خوراکه جوړه شي. ځنې د درمل جوړولو لپاره، شیرینې بابو لپاره او د

Cosmetics (فیشینی موادو لکه د شوندو د سرو کونکی) په حیث او همدارنگه د فرنیچر او کالو په توګه تر استفادې لاندې نیول کېږي.

د شیدو ورکونکو غواګانو د فارم پواسطه د پیسو جورولو
د احتمالاتو په برخه کې د خبرو اترو لپاره له TM ۲-۲
څخه استفاده وکړئ د غواګانو د فرعی محصولاتو د
تحقیق لپاره له WS ۱-۲ څخه استفاده وکړئ.

دریمه موخه يا هدف: د شیدو ورکونکو غواګانو د او عمده نسلونو پېژندګلو کوم چې د شیدو د تولید لپاره استعمالیې.
آټکل شوې ستونزه يا مشکل: کوم نسلونه د شیدو د تولید لپاره استعمالیې?
(د پاورپواینټ ۱۵ شمیره سلاید)

A. د هولستین (Holstein) غواګانی د شیدو له چیرو مشهورو غواګانو څخه شمیرل کېږي د هولستین کلمه Holstein په لنډه توګه Holstein-Frisian ده او د لومړی خل لپاره په نیوزلنډ کې رامنځته شوې ده دا د تورو او سپینو رنګونو لرونکي دي او لویه جنه لري. د بنځینه جنس وزن یې ۶۷۵ کیلوګرامو ته ولی د سخوندر او يا هم نارینه جنس وزن یې تر ۱۰۰۰ کیلوګرامو پوري رسیږي د هولستین د لوی نسل ګټه دا ده چې د ذکر شوې غوا شیدې په منځنۍ توګه ډیر زیاتي نسبت نورو نسلونو ته. د دی نسل د شیدو د پروتین او غورو اندازه کمه وي کوچ یې د شیدو غوریو له ساده شکل نه عبارت دي.
(د پاورپواینټ ۱۶ شمیره سلاید)

B. هغه هولستین چې سپین او سور رنګ لري له هغه هولستین نه چې تور او سپین رنګ لري تکامل یې کېږي دي او تول صفتونه یې په غیر د رنګونو له توپیر نه سره ورته دي. دا تول د لوی جوړی حیوانات دي، زیاتي شیدې ورکوي ولی د پروتین او کوچو اندازه یې نسبت نورو نسلونو ته کمه وي.
(د پاورپواینټ ۱۷ شمیره سلاید)

C. د ایر شایر (Ayrshire) غواګانی له سکاټلنډ نه سرچینه اخستی ده رنګ یې له روښانه نه تور سور یا گیلاسی ته ورته، نصواری او سپین له نورو رنګونو سره ترکیب شوې وي. ځنې نوعی یې پرته له بسکرو څخه دي. دوی د دی لپاره چې ساق او

پښي يې قوي دي نو د خړ کولو بنه توان لري او د قوي او غوره غولانځي لرونکي دي چي له همدي کبله مشهور دي.
(د پاوريواينت ۱۸ شميره سلايد)

D . د برون سويس (Brown Swiss) شيدي ورکونکي غواګانو د سویزرلیند له الس نه ريننه اخستي ده دوي یواخي له هولستين په نسبت پروتین او غورو بنه تولید لرونکي دي او د بشپر نصواري (brown) رنگ ، له ډير روښانه نه تiarه نصواري رنگ لرونکي دي. دواړه پوزه او ژبه يې تور دي او اوربوز يې د روښانه رنگ لرونکي دي.
(د پاوريواينت ۱۹ شميره سلايد)

E . د گرنسي (Guernsey) غواګانو له گرنسي جزيري نه منشا اخستي ده رنگ يې نصواري یوځائي له سپين سره او تاکلى روښانه وي. د دي نسل خوسکي نسبت د نورو نسلونو خوسکو ته د جسامت له مخي واړه دي. دوي د شيدو په رنگ کي شهرت لري له دي کبله چي د هغوي شيدي نسبت نورو نسلونو ته طلایي رنگ لري. د دي نسلونو شهرت مخ په کمدو دی سره له دي چي د وروکي جسم لرونکي دي، حيوان ارام دي او کار کول ورسره اسان هم دي.
(د پاوريواينت ۲۰ شميره سلايد)

F . د جرسي (Jersey) غواو له جرسي جزيري خخه منشا اخستي ده دوي د رنگونو له پلوه د مختلفو رنگونو لرونکي دي ولی په نصواري، سپين ته نژدي، خاورين، سپينو خالونو او پرته له خالونو خخه وي. دا نسل د کيفيت له مخي بنه او محکمه غولانځه لري چي له همدي کبله مشهور دي. سره له دي چي د شيدو اندازه يې نسبت نورو نسلونو ته کمه ده ولی د کوچو Butterfat اندازه يې نسبت نورو نسلونو ته زياته ده. د دي نسلونو شهرت په دي وروستيو کلونو کي زيات شوي دي
(د پاوريواينت ۲۱ شميره سلايد)

G . د شارت هارن (Shorthorn) شيدو غواوي يا هغه غواوي چي لنډ بنکرونه لري له انګلیند نه يې منشا اخستي ده او د

تور او سپین مخلوط رنگ لرونکی دی یوازی سور او یا یوازی سپین هم وي دا نسلونه له هر نوعه شرایطو سره بنې توافق کوي او د شیدو تولید يې نسبت د غوبني تولید ته زیات تر استفاده لاندي نیول کيري. د شیدو غواګانو د مختلفو نسلونو په برخه کي له TM ۲-۳ خخه استفاده وکړئ.

بیا کته / خلاصه (لندیز): د دی لوست خلاصه یا لندیز د زده کونکو

د زده کړو موخو یا هدفونو په برخه کي متمرکز کړئ.
او له زده کونکو خخه غوبښنه وکړئ ترڅو چې د لوست مندرجات چې له کومو موخو یا هدفونو سره اړیکه لري توضیح او روښانه کړئ.

عملی کار : عملی کار کيدلی شي چې لاندې لابراتواري ورقی په هغې کي شاملې کړل شي. WS ۱-۲ د غواګانو د فرعی محصولاتو په برخه کي تحقیق

ارزیابی : ارزیابی باید د زده کونکو په کامیابی باندې د لوست د موخو یا هدفونو په برخه کي متمرکزه شي له مختلفو میتودونو خخه استفاده وکړي لکه د څارویو د تناسلی سیستم د اناتومی او فزیالوژی په رابطه د زده کونکو زده کړه په لیکلی بنې یو امتحان له دی سند سره پیوسته وړاندې کيري.

د نمونه یې امتحان لپاره ځوابونه :
مقایسه (پرتله کول)

C	۱
D	۲
B	۳
A	۴

خالیگاه یا تشه ډکه کړئ

قيماق يا کوچ	Butter fat	۲
فرعى محصولات	Cattle by product	۳
د مختلفو نسلونو نسلگيري کول	Cross breeding	۴
د غوا غوبننه	Beef	۵

لند خوابونه:

د لويو هولستين غواگانو ګته دا ده چي نسبت نورو نسلونو غواو
ته ډير شيدي توليدوي. د دي نسل تاوان يا زيان په دي کي دي
چي د هغوي شيدي د نورو نسلونو د شيدو په وراندي کم پروتين
او کم کوچ لري. د براون سويس غوا گاني په خپلو شيدو کي د
زياتو غوري او پروتين لرونکي دي او ارام طبیعت لري. د جرسي
Guernsey غواگاني نسبت نورو غواگانو ته ورو خوسکيو لرونکي
دي. دوي د دوي د شيدو د رنگ له پلوه مشهور دي چي د
هغوي شيدي نسبت نورو نسلونو ته ډير زيات طلایي رنگ لري.

نمونه يي امتحان(ازموينه)

د شيدو ورکونکو غواگانو د صنعت پیژندګلو

نوم .....

مقاييسه (پرته کول): هر لغت ته د هغې له درست تعريف سره
اريکه ورکړئ.

Out C	Pure breeding A
د هغو نسلونو نسلگيري چي سره اريکي نه لري	breeding
د هغه خوسکي غوبنې چي له دريو مياشتونه کم	Veal B
عمر ولري	Reproductive system D

- ..... هر کله چي غوا له غوايي سره نژديوالی ونه لري او
جفتگيري شي
- ..... له هغه سيستم نه عبارت دي چي په هغې کي
غواگانو په طبیعي شکل سره د مثل توليد کړي وي او نسبت
مصنوعي القاح ته توپير کوي.

۳ ..... د خوان خوسکی غوبنې چې په ګله کي د نورو حیواناتو د ئآی نیونکی په توګه نه استعماليري.
۴ ..... هر ګله چې تاسې د خالص نسل خاروی له یوه خالص نسل سره جفتگیری کوي .

- حالیکاه یا تشه ډکه کړئ: لاندې جملې ډکي یا بشپړي کړئ
- ۱ . د هغه میتود استعمالول چې په طبیعی شکل سره نه وي او په هغې کي سپرم sperm له تخمې سره په تماس کي وي د په نوم سره یادیري.
  ۲. په شیدو کي شتون لرونکی منځ پانګي ټړلي دي په لکه .....
۳. .... له هغو محصولاتو نه عبارت دي چې د غواګانو له مختلفو برخونو نه جوړ شوي وي او د ډیرو عامو موادو د جوړولو لپاره استعماليري .
  - ۴..... د غوا د یوه نسل جفتگیری کول له یوه پیژندل شوي نسل سره ولی چې نسل یې مختلف وي.
  ۵. هغه غوبنې چې له غوا څخه په لاس راخي د په نوم سره یادیري .

لند څوابونه: لاندې سوالونو ته څوابونه ورکړئ.
د برون سویس، هولستین او ګرنسي غواګانو کي پرتله وکړئ

TM:2-1 د ګلې یا رمې د اصلاح د هخونې لپاره د غواګانو انتخاب یا ټاکنه

- DHI د ریکارډ اخستلو او امتحان کولو لپاره د یوه پروګرام نه عبارت دی چې د هغې له مخي ګله یا رمه امتحان او له نورو ګلو یا رمو سره پرتله کيږي .
- له ګلې یا رمې څخه په دایمي توګه د حیواناتو لري کول یو له هغو لارو څخه ده چې د حیواناتو د کاروبار د ګټورتوب لپاره حیوانات خشره او یا هم لري کيږي
- د طبیعی نسلګیری لپاره له سخوندر نه استفاده کول یا هم مصنوعی القاح یو بل امكان دی .
- د یوه خالص نسل یوڅای کول له یوه خالص نسل سره د خالصي نسلګیری نه عبارت ده .

- اوچ کراسنگ د هغه نارينه او بنخينه له یوچای کولو نه عبارت دي چي نژديكت ونه لري ولی له عين نسل خخه وي.
- کراس بريدينگ د یوه نسل غوا یوچای کول له یوه مختلف پيزندل شوي نسل سره دي.

۲-۲ TM

د مارکيتي محصولاتو نموني کومي چي د دعواکانو له شيدو خخه په لاس رائي

Cat and dog food	د سپي او پيشو خوراکه
Medicines	درمل
Marshmallows	ميوه جات
Cosmetics	فيشنې شيان لکه لب شيرين
Furnitures	ميز او چوکى
Clothing	لباس يا کالي
Beef	د غوا غوبسه
milk	شيدى
products	د شيدوي محصولات
Veal	خوان خوسکى غوبسه

۲-۲ TM

(هولستین)	Holstein	•
(سور او سپین رنگہ)	Red and White Holstein	•
(ایر شایر)	Ayrshire	•
(برون سویس)	Brown Swiss	•
(گرنسی)	Guernsey	•
(جرسی)	Jersey	•
(شیدئی لند)	Milking Shorthorn	•
(بسکر لرونکی)	Bosque Lronki	•

WS: 2-1

د غواکانو د فرعی مهصولاتو تحقیق

هدايات(لارنسونی):

۲۵ نوعه د غواکانو فرعی محصولات او د حیواناتو برخی کومي
چې له حیوان خخه اخستل شوي دي لست کړئ
د حیوان مریوطه برخی یا قسمتونه
د غوا فرعی محصولات

1. _____

2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____

17. _____

18. _____

19. _____

20. _____

21. _____

22. _____

23. _____

24. _____

_____